

Vergaderjaar 1998–1999

26 605

Toekomstige samenwerking met de Nederlandse Antillen en Aruba

Nr. 1

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 14 juni 1999

In de Memorie van Toelichting bij hoofdstuk IV van de Rijksbegroting (Koninkrijksrelaties) voor 1999 is de Tweede Kamer een «kaderstellende inventarisatie» in het vooruitzicht gesteld over de wijze waarop aan Nederlandse zijde de toekomstige samenwerking met de Nederlandse Antillen en Aruba zal worden vormgegeven.

De nota «Toekomst in Samenwerking» die ik u hierbij aanbied, bevat een algemeen beleidskader voor de Nederlandse samenwerking met de Nederlandse Antillen en Aruba.

Doelstelling samenwerkingsbeleid

De noodzaak voor vernieuwing van het samenwerkingsbeleid wordt al sedert jaren onderkend, zoals blijkt uit de rapporten van de commissies Biesheuvel en Wawoe en het regeringsstandpunt daarop. In de nota Toekomst in Samenwerking wordt een analyse gegeven van de huidige situatie en worden lijnen uitgezet voor beleid dat in overeenstemming is met internationale ontwikkelingen op het terrein van de ontwikkelingssamenwerking.

In de nota worden de volgende onderwerpen aan de orde gesteld:

- het bevorderen van een zo groot mogelijke zelfredzaamheid van de Koninkrijkspartners als de centrale doelstelling van het samenwerkingsbeleid;
- de doelstelling dat de Nederlandse middelen bijdragen aan structurele verbeteringen, ter ondersteuning van goed beleid en goed bestuur;
- het moderniseren van de samenwerkingsrelatie met de Nederlandse Antillen en Aruba en het verbeteren van de effectiviteit van de samenwerkingsrelatie;
- het in de toekomst concentreren van de samenwerkingsmiddelen op een beperkt aantal terreinen, te weten:

- kwaliteit van bestuur («good governance»);
 - duurzame economische ontwikkeling;
 - onderwijs.
- het in de toekomst zoveel mogelijk verstrekken van de samenwerkingsmiddelen in de vorm van programmafinanciering. De samenwerkingsmiddelen zullen hiertoe voor een groot gedeelte in fondsen worden gestort en worden beheerd en gealloceerd door onafhankelijke instanties;
 - het gezamenlijk overeenkomen van samenwerkingsprogramma's die de kern zullen vormen van het nieuwe samenwerkingsbeleid;
 - het afzonderen van de middelen die voor de rechtshandhaving nodig zijn van de fondsen die voor samenwerkingsprogramma's beschikbaar worden gesteld.

In de nota wordt tevens aangegeven aan welke voorwaarden moet zijn voldaan voordat het nieuwe samenwerkingsbeleid ingevoerd kan worden. De belangrijkste daarvan zijn:

1. een gezond financieel-economisch beleid;
2. de kwaliteit van bestuur («good governance»).

Op basis van deze voorwaarden hebben de minister-president van Aruba en ik op 11 maart jl. een akkoord getekend waarin het kader is neergelegd voor de samenwerking met Aruba. Vanaf volgend jaar is voor de duur van 10 jaar de omvang van de samenwerkingsmiddelen in dit akkoord vastgelegd. Ik heb uw Kamer hierover geïnformeerd bij brief van 18 maart 1999 (nr. KR99U060519).

Op de Nederlandse Antillen baart de stand van de economie en de overheidsfinanciën grote zorgen. Wat de Nederlandse regering betreft, is een naar internationale standaarden gezonde overheidshuishouding een basisvoorwaarde voor een vernieuwde financiële verhouding waarin beter wordt aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheden van de Antilliaanse regering. Uitvoering van een aan internationale maatstaven beantwoordend saneringsprogramma is van wezenlijk belang om de effectiviteit van de door Nederland verstrekte hulp te vergroten.

De omslag van de huidige praktijk naar de toepassing van het nieuwe kader zal niet eenvoudig zijn. De komende maanden moeten benut worden om hier verdere uitwerking aan te geven. In de Memorie van Toelichting bij de begroting van hoofdstuk IV van de Rijksbegroting (Koninkrijksrelaties) voor 2000 zal over de voortgang worden gerapporteerd.

Parallel aan dit traject zal gewerkt worden aan het oplossen van een aantal knelpunten ten aanzien van de financiering van projecten vanuit hoofdstuk IV van de Rijksbegroting en ten aanzien van het administratieve beheer van de projectfinanciering en de personele samenwerking. Separaat wordt u heden een brief toegezonden waarin op deze problematiek wordt ingegaan.

Staatkundige verhoudingen en bestuurlijke organisatie

Er bestaat op de Nederlandse Antillen onvrede over de bestuurlijke organisatie. De dubbele bestuurslaag (Land/Eilanden) wordt als verlamdend ervaren en veroorzaakt aanzienlijke bestuurslasten. Ik constateer, ook tijdens mijn recente werkbezoek, dat er behoefte bestaat aan een discussie hierover.

Een dergelijke discussie over de bestuurlijke organisatie van de Nederlandse Antillen kan benut worden om nieuwe impulsen voor de verbe-

tering van de kwaliteit van het bestuur te genereren. In de nota Toekomst in Samenwerking wordt hiervoor ruimte gegeven.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. M. de Vries